

Op Stapel 2018-07

13 maart 2018

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Onderwijsorganisatie en -personeel kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:
GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Onderwijsorganisatie en -personeel
Guido Liessens
guido.liessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

In deze aflevering:

- **M-decreet: wijzigingen**
- **Onderwijsdecreet XXVIII**

Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van bepaalde personeelsleden van het gemeenschapsonderwijs, het decreet van 27 maart 1991 betreffende de rechtspositie van sommige personeelsleden van het gesubsidieerd onderwijs en de gesubsidieerde centra voor leerlingenbegeleiding, het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en de Codex secundair Onderwijs van 17 december 2010, wat betreft maatregelen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften

---

Tenzij we ánders aangeven, gaan de bepalingen in op 1 september 2018.

GEWOON EN BUITENGEWOON BASISONDERWIJS

Het ondersteuningsmodel, waarvoor in onderwijsdecreet XXVII een wettelijk kader werd gecreëerd ([Op Stapel 2017-08](#) van 30 mei 2017), vervangt vanaf dit schooljaar het geïntegreerd onderwijs (GON), het project inclusief onderwijs met leerlingen met een verslag of inschrijvingsverslag voor type 2 van het buitengewoon onderwijs (ION) en de aparte projecten van de waarborgregeling in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs.

Nog heel wat bepalingen in de regelgeving refereren aan GON, ION en de waarborgregeling. Die bepalingen worden nu geschrapt.

*Voor leerlingen die in 2014-15, voor de start van het M-decreet, in het buitengewoon onderwijs waren ingeschreven met een inschrijvingsverslag, moet pas een verslag¹ worden opgemaakt als de leerling van onderwijsniveau of -type verandert. Er wordt nu gepreciseerd dat dat ook geldt als de leerling naar het gewoon onderwijs overgaat: het CLB heft dan het inschrijvingsverslag op of maakt een verslag op (als de leerling in het gewoon onderwijs een individueel aangepast curriculum volgt) of een gemotiveerd verslag. In beide gevallen komen de leerlingen in aanmerking voor ondersteuning vanuit het *ondersteuningsmodel*.*

Het verslag **moet** (tot nog toe kón het CLB dat doen, op eigen initiatief, of op vraag van de van de ouders of de school) worden opgeheven als de leerling, eventueel met de nodige aanpassingen (waaronder remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen), het gemeenschappelijk curriculum kan volgen in het gewoon onderwijs (dus ook bij de opmaak van een gemotiveerd verslag).

Bij de opmaak van een nieuw verslag of gemotiveerd verslag bij de overgang van het basis- naar het secundair onderwijs vervalt het verslag voor het basisonderwijs. *Tot nog toe moest*

---

¹ Het *verslag* wordt beschreven in artikel 15 van het decreet basisonderwijs: het geeft toegang tot het buitengewoon onderwijs en tot het volgen van een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs. Zowel het verslag als het gemotiveerd verslag kan pas worden opgemaakt nadat een handelingsgericht diagnostisch traject is doorlopen.

het verslag ook worden opgeheven als de onderwijsbehoeften van de leerling niet werden omschreven met toepassing van een classificatiesysteem dat wetenschappelijk onderbouwd is of gebaseerd op een interactionele visie en een sociaal model van handicap. Die bepaling wordt geschrapt.

*Als de nodige aanpassingen onredelijk zijn voor het volgen van het gemeenschappelijk curriculum of een individueel aangepast curriculum, kan de school voor gewoon onderwijs een leerling met een verslag weigeren. Er wordt nu gepreciseerd dat dat ook geldt voor leerlingen met (nog) een **inschrijvingsverslag buitengewoon onderwijs met het oog op toegang tot het buitengewoon onderwijs of met het oog op een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs**: als ze van school veranderen, worden ze dus ingeschreven onder ontbindende voorwaarde. Een leerling met een **inschrijvingsverslag buitengewoon onderwijs dat werd opgemaakt in het kader van het geïntegreerd onderwijs**, kan níet worden geweigerd in een school voor gewoon onderwijs.*

De bepalingen over het gemotiveerd verslag² worden herijkt.

Om gebruik te kunnen maken van de ondersteuning door het ondersteuningsnetwerk moet de leerling over een verslag of over een gemotiveerd verslag beschikken.

Het gemotiveerd verslag toont aan dat het inzetten van ondersteuning, in combinatie met compenserende of dispenserende maatregelen, noodzakelijk is, maar ook moet kunnen volstaan om de leerling in staat te stellen het gemeenschappelijke curriculum in het gewoon onderwijs te volgen. Het omschrijft, gelet op de concrete behoeften, de specifiek vereiste deskundigheid vanuit de typologie (basisaanbod, 2, 3, 4, 6, 7 en 9; er moet niet langer worden aangetoond dat de leerling voldoet aan de medische voorwaarden voor het desbetreffende type; wijzigingen aan de ernst van de handicap zijn ook niet langer een reden om een nieuw gemotiveerd verslag op te maken, die kunnen in een addendum worden opgenomen).

Een nieuw gemotiveerd verslag moet worden opgemaakt als de leerling van onderwijsniveau verandert (de overgang van kleuteronderwijs naar lager onderwijs wordt hier niet als een wijziging van onderwijsniveau gezien); voor een wijziging van alleen het type binnen hetzelfde onderwijsniveau kan eventueel worden volstaan met een addendum bij een bestaand gemotiveerd verslag. Als niet meer aan de criteria voor een gemotiveerd verslag voldaan is, moet het CLB het opheffen.

Als het CLB een verslag of gemotiveerd verslag opmaakt met het oog op de overgang van het basis- naar het secundair onderwijs, vervalt het gemotiveerd verslag voor het basisonderwijs.

Voor leerlingen met gedrags- en emotionele problemen waarvoor scholen dit schooljaar al een beroep konden doen op ondersteuning door de ondersteuningsnetwerken, ook al was er geen verslag of gemotiveerd verslag, moet tegen uiterlijk 1 januari 2019 een verslag of gemotiveerd verslag worden opgesteld, als er in 2018-19 verder nood is aan ondersteuning.

---

² Het gemotiveerd verslag wordt beschreven in artikel 16 van het decreet basisonderwijs.

Een inschrijving in het type basisaanbod (buitengewoon lager onderwijs) wordt telkens op het einde van het tweede schooljaar geëvalueerd door de klassenraad en het CLB. Tot nog toe moest daarbij worden afgetoetst of eventuele aanpassingen (waaronder remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen) in een school voor gewoon onderwijs de leerling in staat konden stellen deel te nemen aan het gemeenschappelijk curriculum in het gewoon lager onderwijs.

Er moet voortaan ook worden afgetoetst of, als dat niet kan, de leerling met die eventuele aanpassingen misschien toch in staat moet zijn in een school voor gewoon onderwijs les te volgen met een individueel aangepast curriculum. De evaluatie gebeurt in overleg met de ouders en de leerling moet bij dat overleg betrokken worden. Dat veronderstelt dat die ook op de hoogte zijn van de diverse alternatieven; daar staat het CLB voor in.

De school voor buitengewoon onderwijs en het CLB ondersteunen de ouders bij het vinden van een school voor gewoon onderwijs.

De beide betrokken scholen, het CLB en de ouders maken afspraken over een vlotte overgang en een eventuele ondersteuning vanuit het *ondersteuningsmodel*. Naargelang de noden van de leerling heft het CLB het verslag dan op, maakt het een gemotiveerd verslag op (gemeenschappelijk curriculum met ondersteuning) of vult het het verslag aan met een addendum (individueel aangepast curriculum).

Als de aanpassingen (waaronder remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen) om de leerling in het gewoon onderwijs het gemeenschappelijk of een individueel aangepast curriculum te laten volgen, disproportioneel of onvoldoende blijken, en de leerling dus in het buitengewoon onderwijs blijft, wordt dat gemotiveerd in een addendum bij het verslag.

De voorwaarde dat de leerling, vóór er een gemotiveerd verslag type basisaanbod kan worden opgemaakt, eerst 9 maanden in het buitengewoon onderwijs moet hebben doorgebracht, wordt geschrapt.

Leerlingen uit het buitengewoon onderwijs (op type 5 na) kunnen, gemiddeld over het schooljaar genomen, maximaal halftijds de lessen of activiteiten volgen in een school voor gewoon onderwijs. De leerlingen worden dan niet ondersteund vanuit het *ondersteuningsmodel*, maar (in overleg met de ouders en het CLB, waarbij ook de leerling wordt betrokken) door de school voor buitengewoon onderwijs waar ze zijn ingeschreven.

De maatregel komt in de plaats van de tijdelijke en gedeeltelijke vormen van integratie die in het GON mogelijk waren.

De regelgeving bepaalt dat geen leerlingen meer kunnen worden ingeschreven als daardoor de vastgelegde capaciteit zou worden overschreden (op die regel waren wel al enige uitzonderingen).

Daaraan wordt nu toegevoegd dat het schoolbestuur:

- in zijn school voor buitengewoon onderwijs hoe dan ook de leerlingen moet inschrijven die er in het lopende of in een van de twee voorgaande schooljaren al ingeschreven waren en die terugkeren uit een school van het gewoon onderwijs waar ze met een

verslag (voor een individueel aangepast curriculum) of een gemotiveerd verslag ingeschreven waren;

- in zijn school voor gewoon onderwijs hoe dan ook de leerlingen moet inschrijven die er in het lopende of in een van de twee voorgaande schooljaren al ingeschreven waren en die terugkeren uit een school voor buitengewoon onderwijs.

Voor 2016-17 worden de werkingsmiddelen (integratietoelagen) voor de GON-werking nog berekend op de oude manier, op basis van het aantal GON-leerlingen.

Vanaf 2017-18 wordt de berekening van de werkingsmiddelen gebaseerd op de omkadering in het nieuwe *ondersteuningsmodel*. Het globaal door de overheid beschikbaar gestelde bedrag wordt evenredig verdeeld over de begeleidingseenheden, extra-lestijden, extra-lesuren en extra-uren. Voor 2017-18 (begrotingsjaar 2018) bedraagt het globaal beschikbaar gestelde bedrag 8 363 000 euro. Dat komt neer op 161,267 euro per begeleidingseenheid, lestijd, lesuur of uur, wat ook de jaren nadien het bedrag zal zijn per begeleidingseenheid, extra-lestijd, extra-lesuur en extra-uur. Het bedrag wordt wel jaarlijks geïndexeerd (gezondheidsindex).

Er wordt nog bekeken of er toch geen correctie komt voor de ondersteuning voor type 2, 4, 6 of 7-auditieve beperking. Die types zijn in het veld minder aanwezig: de verplaatsingskosten (toch een zware uitgavenpost) wegen er meer door.

Er komt een tweede genadejaar in het buitengewoon basisonderwijs: als scholen, vestigingsplaatsen, niveaus of types op de teldag niet aan de rationalisatie- of behoudsnormen voldoen, blijven ze toch nog gefinancierd, als ze de normen haalden op de vorige teldag **of op de teldag dáárvoor**. De maatregel heeft uitwerking vanaf 1 september 2017.

Personeel

Voor de toepassing van hoofdstuk III-*Wervingsambten* van het DRP **kan** de raad van bestuur de diensten van een personeelslid in het buitengewoon basis- of secundair onderwijs (in welk ambt ook) beschouwen als gepresteerd in een wervingsambt in het gewoon basisonderwijs³. Het schoolbestuur kan het personeelslid dan tot 600 dagen anciënniteit laten 'meenemen' om in zijn nieuwe ambt het recht op TADD te verwerven. Over de criteria die worden gehanteerd om iemand wél of niet zijn anciënniteit te laten meenemen en over het volume waarvoor hij dat dan kan, moet worden onderhandeld in het tussencomité van de scholengroep (in een netoverstijgende scholengemeenschap wordt onderhandeld in het OCSG). De maatregel gaat in op 1 juni 2018.

Ook een nieuwe affectatie of een mutatie van een vast benoemd personeelslid vanuit een wervingsambt in het buitengewoon basis- of secundair onderwijs naar een wervingsambt in het gewoon basisonderwijs wordt mogelijk. Het personeelslid moet wel over een **vereist** bekwaamheidsbewijs beschikken.

³ Die diensten hoeven, in voorkomend geval, zelfs niet in een school binnen de scholengemeenschap te zijn gepresteerd.

Beide maatregelen zijn ingegeven door de bezorgdheid de expertise van personeel dat ten gevolge van het M-decreet overvallig wordt in het buitengewoon onderwijs, binnen het onderwijs te behouden.

GEWOON EN BUITENGEWOON SECUNDAIR ONDERWIJS

Het ondersteuningsmodel, waarvoor in onderwijsdecreet XXVII een wettelijk kader werd gecreëerd ([Op Stapel 2017-08](#) van 30 mei 2017), vervangt vanaf dit schooljaar het geïntegreerd onderwijs (GON), het project inclusief onderwijs met leerlingen met een verslag of inschrijvingsverslag voor type 2 van het buitengewoon onderwijs (ION) en de aparte projecten van de waarborgregeling in het basisonderwijs en in het secundair onderwijs.

Nog heel wat bepalingen in de regelgeving refereren aan GON, ION en de waarborgregeling. Die bepalingen worden nu geschrapt.

*Voor leerlingen die in 2014-15, voor de start van het M-decreet, in het buitengewoon onderwijs waren ingeschreven met een inschrijvingsverslag, moet pas een verslag⁴ worden opgemaakt als de leerling van onderwijsniveau of –type verandert. Er wordt nu gepreciseerd dat dat ook geldt als de leerling naar het gewoon onderwijs overgaat: het CLB heft dan het inschrijvingsverslag op of maakt een verslag op (als de leerling in het gewoon onderwijs een individueel aangepast curriculum volgt) of een gemotiveerd verslag. In beide gevallen komen de leerlingen in aanmerking voor ondersteuning vanuit het *ondersteuningsmodel*.*

Het verslag **moet** (tot nog toe kón het CLB dat doen, op eigen initiatief, of op vraag van de van de ouders of de school) worden opgeheven als de leerling, eventueel met de nodige aanpassingen (waaronder remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen), het gemeenschappelijk curriculum kan volgen in het gewoon onderwijs (dus ook bij de opmaak van een gemotiveerd verslag).

Bij de opmaak van een nieuw verslag of gemotiveerd verslag bij de overgang van het basis- naar het secundair onderwijs vervalt het verslag voor het basisonderwijs. *Tot nog toe moest het verslag ook worden opgeheven als de onderwijsbehoeften van de leerling niet werden omschreven met toepassing van een classificatiesysteem dat wetenschappelijk onderbouwd is of gebaseerd op een interactionele visie en een sociaal model van handicap.* Die bepaling wordt geschrapt.

Als de nodige aanpassingen onredelijk zijn voor het volgen van het gemeenschappelijk curriculum of een individueel aangepast curriculum, kan de school voor gewoon onderwijs een leerling met een verslag weigeren. Er wordt nu gepreciseerd dat dat ook geldt voor leerlingen met (nog) een **inschrijvingsverslag buitengewoon onderwijs met het oog op toegang tot het buitengewoon onderwijs of met het oog op een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs**: als ze van school veranderen, worden ze dus ingeschreven onder ontbindende voorwaarde. Een leerling met een **inschrijvingsverslag**

⁴ Het *verslag* wordt beschreven in artikel 294 van de Codex secundair onderwijs: het geeft toegang tot het buitengewoon onderwijs en tot het volgen van een individueel aangepast curriculum in het gewoon onderwijs. Zowel het verslag als het gemotiveerd verslag kan pas worden opgemaakt nadat een handelingsgericht diagnostisch traject is doorlopen.

buitengewoon onderwijs dat werd opgemaakt in het kader van het geïntegreerd onderwijs, kan níet worden geweigerd in een school voor gewoon onderwijs.

De bepalingen over het gemotiveerd verslag⁵ worden herijkt.

Om gebruik te kunnen maken van de ondersteuning door het ondersteuningsnetwerk moet de leerling over een verslag of over een gemotiveerd verslag beschikken.

Het gemotiveerd verslag toont aan dat het inzetten van ondersteuning, in combinatie met compenserende of dispenserende maatregelen, noodzakelijk is, maar ook moet kunnen volstaan om de leerling in staat te stellen het gemeenschappelijke curriculum in het gewoon onderwijs te volgen. Het omschrijft, gelet op de concrete behoeften, de specifiek vereiste deskundigheid vanuit de typologie (basisaanbod, 2, 3, 4, 6, 7 en 9; er moet niet langer worden aangetoond dat de leerling voldoet aan de medische voorwaarden voor het desbetreffende type; wijzigingen aan de ernst van de handicap zijn ook niet langer een reden om een nieuw gemotiveerd verslag op te maken, die kunnen in een addendum worden opgenomen).

Een nieuw gemotiveerd verslag moet worden opgemaakt als de leerling van onderwijsniveau verandert; voor een wijziging van alleen het type binnen hetzelfde onderwijsniveau kan eventueel worden volstaan met een addendum bij een bestaand gemotiveerd verslag. Als niet meer aan de criteria voor een gemotiveerd verslag voldaan is, moet het CLB het opheffen.

Als het CLB een verslag of gemotiveerd verslag opmaakt met het oog op de overgang van het basis- naar het secundair onderwijs, vervalt het gemotiveerd verslag voor het basisonderwijs.

Voor leerlingen met gedrags- en emotionele problemen waarvoor scholen dit schooljaar al een beroep konden doen op ondersteuning door de ondersteuningsnetwerken, ook al was er geen verslag of gemotiveerd verslag, moet tegen uiterlijk 1 januari 2019 een verslag of gemotiveerd verslag worden opgesteld, als er in 2018-19 verder nood is aan ondersteuning.

Een inschrijving in het type basisaanbod (buitengewoon lager onderwijs) wordt telkens op het einde van het tweede schooljaar geëvalueerd door de klassenraad en het CLB. Tot nog toe moest daarbij worden afgetoetst of eventuele aanpassingen (waaronder remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen) in een school voor gewoon onderwijs de leerling in staat konden stellen deel te nemen aan het gemeenschappelijk curriculum in het gewoon lager onderwijs.

Er moet voortaan ook worden afgetoetst of, als dat niet kan, de leerling met die eventuele aanpassingen misschien toch in staat moet zijn in een school voor gewoon onderwijs les te volgen met een individueel aangepast curriculum. De evaluatie gebeurt in overleg met de ouders en de leerling moet bij dat overleg betrokken worden. Dat veronderstelt dat die ook op de hoogte zijn van de diverse alternatieven; daar staat het CLB voor in.

De school voor buitengewoon onderwijs en het CLB ondersteunen de ouders bij het vinden van een school voor gewoon onderwijs.

⁵ Het gemotiveerd verslag wordt beschreven in artikel 352 van de Codex secundair onderwijs.

De beide betrokken scholen, het CLB en de ouders maken afspraken over een vlotte overgang en een eventuele ondersteuning vanuit het *ondersteuningsmodel*. Naargelang de noden van de leerling heft het CLB het verslag dan op, maakt het een gemotiveerd verslag op (gemeenschappelijk curriculum met ondersteuning) of vult het het verslag aan met een addendum (individueel aangepast curriculum).

Als de aanpassingen (waaronder remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen) om de leerling in het gewoon onderwijs het gemeenschappelijk of een individueel aangepast curriculum te laten volgen, disproportioneel of onvoldoende blijken, en de leerling dus in het buitengewoon onderwijs blijft, wordt dat gemotiveerd in een addendum bij het verslag.

De voorwaarde dat de leerling, vóór er een gemotiveerd verslag type basisaanbod kan worden opgemaakt, eerst 9 maanden in het buitengewoon onderwijs moet hebben doorgebracht, wordt geschrapt.

Ook leerlingen en lerarenteams in de HBO₅-opleiding Verpleegkunde georganiseerd binnen het voltijds secundair onderwijs kunnen worden ondersteund vanuit het *ondersteuningsmodel*.

Voor 2016-17 worden de werkmiddelen (integratietoelagen) voor de GON-werking nog berekend op de oude manier, op basis van het aantal GON-leerlingen.

Vanaf 2017-18 wordt de berekening van de werkmiddelen gebaseerd op de omkadering in het nieuwe *ondersteuningsmodel*. Het globaal door de overheid beschikbaar gestelde bedrag wordt evenredig verdeeld over de begeleidingseenheden, extra-lestijden, extra-lesuren en extra-uren. Voor 2017-18 (begrotingsjaar 2018) bedraagt het globaal beschikbaar gestelde bedrag 8 363 000 euro. Dat komt neer op 161,267 euro per begeleidingseenheid, lestijd, lesuur of uur, wat ook de jaren nadien het bedrag zal zijn per begeleidingseenheid, extra-lestijd, extra-lesuur en extra-uur. Het bedrag wordt wel jaarlijks geïndexeerd (gezondheidsindex).

Er wordt nog bekeken of er toch geen correctie komt voor de ondersteuning voor type 2, 4, 6 of 7-auditieve beperking. Die types zijn in het veld minder aanwezig: de verplaatsingskosten (toch een zware uitgavenpost) wegen er meer door.

In de regionale ondersteuningsnetwerken kunnen lestijden, lesuren en uren (ook de omgezette begeleidingseenheden) binnen het onderwijsniveau worden overgedragen. Er moet wel een protocol van akkoord over zijn in het BOC van de school die overdraagt. (*Netten moeten naar elkaar kunnen overdragen; voor het secundair onderwijs bestond die mogelijkheid niet.*) Overdracht naar het volgend jaar kan niet.

De maatregelen hebben uitwerking vanaf 1 september 2017.

Voor stage en maatschappelijke trainingen in OV1 van het buitengewoon onderwijs was de minimumleeftijd tot nog toe 16 jaar. Dat wordt nu 15 jaar, maar de leerling moet voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht (de voorwaarden die federale regelgeving oplegt voor stage).

De regelgeving bepaalt dat geen leerlingen meer kunnen worden ingeschreven als daardoor de vastgelegde capaciteit zou worden overschreden, na volzetverklaring dus (op die regel waren wel al enige uitzonderingen).

Daaraan wordt nu toegevoegd dat het schoolbestuur:

- in zijn school voor buitengewoon onderwijs hoe dan ook de leerlingen moet inschrijven die er in het lopende of in een van de twee voorgaande schooljaren al ingeschreven waren en die terugkeren uit een school van het gewoon onderwijs waar ze met een verslag (voor een individueel aangepast curriculum) of een gemotiveerd verslag ingeschreven waren;
- in zijn school voor gewoon onderwijs hoe dan ook de leerlingen moet inschrijven die er in het lopende of in een van de twee voorgaande schooljaren al ingeschreven waren en die terugkeren uit een school voor buitengewoon onderwijs.

Als de rationalisatienorm niet werd gehaald, kon de school of opleidingsvorm vanaf 1 oktober niet verder worden gefinancierd (tenzij de school fuseerde en daardoor opnieuw aan de norm voldeed). Op die regel bestond overigens een afwijkingmogelijkheid voor OV3.

Voortaan kan de school het jaar uitdoen: de financiering stopt bij het einde van het schooljaar. Er wordt ook voorzien in de mogelijkheid (die ook al bestond voor OV3) een afwijking aan te vragen. Het schoolbestuur moet zijn aanvraag motiveren met een omgevingsanalyse, waarin de noodzaak, de doelmatigheid en (rekening houdend met het lokale aanbod) de leefbaarheid wordt aangetoond.

In opleidingsvormen, of, in OV3, in opleidingen, die worden omgevormd, kunnen de leerlingen die er al zaten, hun opleiding afwerken; nieuwe leerlingen kunnen enkel worden ingeschreven in de leerjaren die nog niet zijn opgeheven. De leerlingen tellen mee voor het halen van de rationalisatienorm. *(Tot nog toe bestond er alleen een regeling voor de omvorming van opleidingen in OV3: er konden helemaal geen nieuwe leerlingen worden ingeschreven in opleidingen die werden omgevormd en de leerlingen die er al zaten, telden niet mee voor het halen van de rationalisatienorm: die regeling vervalt dus).* De maatregel heeft uitwerking vanaf 1 september 2017.

In het buitengewoon secundair onderwijs heeft een school met ten minste 72 regelmatige leerlingen op de teldag een voltijdse betrekking van directeur. Een regelmatige leerling in OV1 en 2 telt daarvoor voor 1,33. In scholen die het jaar voordien op de eerste schooldag van oktober minstens tien GON-leerlingen begeleidden, telde ook de GON-leerlingen mee.

Het personeel in het *ondersteuningsmodel* blijft verbonden aan scholen voor buitengewoon onderwijs. De facto vermindert de taakbelasting voor de betrokken directeurs dan ook niet. Daarom blijven in de scholen die op de eerste schooldag van oktober in 2014-15 minstens tien GON-leerlingen begeleidden, de GON leerlingen op de eerste schooldag van oktober

2014-15 ook in de komende jaren meetellen. De maatregel heeft uitwerking vanaf 1 september 2017.⁶

Personeel

Voor de toepassing van hoofdstuk III-*Wervingsambten* van het DRP kan de raad van bestuur de diensten van een personeelslid in het buitengewoon basis- of secundair onderwijs (in welk ambt ook) beschouwen als gepresteerd in een wervingsambt in het gewoon secundair onderwijs⁷. Het schoolbestuur kan het personeelslid dan tot 600 dagen anciënniteit laten 'meenemen' om in zijn nieuwe ambt het recht op TADD te verwerven. Over de criteria die worden gehanteerd om iemand wél of niet zijn anciënniteit te laten meenemen en over het volume waarvoor hij dat dan kan, moet worden onderhandeld in het tussencomité van de scholengroep (in een netoverstijgende scholengemeenschap wordt onderhandeld in het OCSG). De maatregel gaat in op 1 juni 2018.

Ook een nieuwe affectatie of een (op verzoek van het personeelslid) van een vast benoemd personeelslid vanuit een wervingsambt in het buitengewoon basis- of secundair onderwijs naar een wervingsambt in het gewoon secundair onderwijs wordt mogelijk. Het personeelslid moet wel over een **vereist** bekwaamheidsbewijs beschikken.

Beide maatregelen zijn ingegeven door de bezorgdheid de expertise van personeel dat ten gevolge van het M-decreet overtalig wordt in het buitengewoon onderwijs, binnen het onderwijs te behouden.

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het voorontwerp.

Het gaat om maatregelen die een aantal procedures scherper formuleren en, waar mogelijk, ook versoepelen; om maatregelen die de gevolgen van het M-decreet voor scholen voor buitengewoon onderwijs milderer (het tweede genadejaar in het basisonderwijs en andere maatregelen die het halen van de normen vergemakkelijken) of moeten helpen garanderen dat gedurende jaren opgebouwde expertise niet verloren gaat; om maatregelen ook die aberraties wegwerken (de vereiste dat een leerling type basisaanbod eerst negen maanden in het buitengewoon onderwijs moest zijn ingeschreven, voor hij een gemotiveerd verslag kon krijgen – een maatregel zonder inhoudelijke grond, die enkel door budgettaire overwegingen was ingegeven)...

Maar dat alles neemt uiteraard de fundamentele kritiek niet weg dat bij de uitrol van het M-decreet niet in de middelen is voorzien om er een onverdeeld succes van te maken. De ondersteuningsnetwerken draaien op gerecupereerde middelen (de GON- en ION-middelen en de middelen uit de waarborgregeling zijn stuk voor stuk middelen die ten goede kwamen van leerlingen met een (huidig) verslag of gemotiveerd verslag), alvast niet op een budget dat is afgeleid uit een onderbouwd model met een realistische inschatting van de noden. Met die

⁶ Er komt een vergelijkbare regeling voor directeurs in een school van het buitengewoon basisonderwijs. Maar daar grijpt de regeling in op een bepaling in een regeringsbesluit (BVR van 31 juli 1990 *betreffende de bekwaamheidsbewijzen, de salarisschalen en de bezoldiging in het buitengewoon onderwijs*). U leest er meer over in een volgende *Op Stapel*.

⁷ Die diensten hoeven, in voorkomend geval, zelfs niet in een school binnen de scholengemeenschap te zijn gepresteerd.

middelen moeten de ondersteuningsnetwerken de schoolteams in het gewoon onderwijs bijstaan, maar tegelijk ook blijven voldoen aan de, terechte, verwachtingen van ouders, die hun kind individueel begeleid willen blijven zien. Bij de verdeling van die al beperkte middelen over de ondersteuningsnetwerken werd 70% evenredig verdeeld op basis van het aantal leerlingen in de scholen die door de ondersteuningsnetwerken worden begeleid – onder het motto dat schoolteams in het gewoon onderwijs voor elk kind in elke fase van het zorgcontinuüm nood kunnen hebben aan, of nut kunnen halen uit, extra begeleiding. Amper 30% werd verdeeld op basis van het aantal leerlingen met een verslag of gemotiveerd verslag. Het zijn nochtans die leerlingen voor wie de middelen oorspronkelijk waren bestemd (bij wie ze werden gerecupereerd); het zijn ook die leerlingen waarvoor in het VN-verdrag een engagement is genomen een maximale inspanning te doen om ze aan het gewoon onderwijs te laten participeren.

Voorontwerp van decreet betreffende het onderwijs XXVIII

Tenzij we ánders aangeven, gaan de bepalingen in op 1 september 2018.

ALGEMEEN

In het decreet studiefinanciering staan nationaliteitsvoorwaarden voor leerlingen en studenten die in aanmerking willen komen voor een school- of studietoelage.

Maar ook iemand die meer dan 1 jaar in pleegzorg zit, heeft recht heeft op een toelage (ongeacht overigens de financiële situatie van het gezin). Een wettig verblijf in België is geen voorwaarde om toegelaten te worden tot pleegzorg: de nationaliteitsvoorwaarden voor pleegkinderen en pleeg gasten onder de pleegzorgregeling worden dan ook geschrapt.

Er bestaat nu een volledig rookverbod in scholen van het basis- en secundair onderwijs en centra voor leerlingenbegeleiding in gesloten plaatsen en, tussen 6u30 en 18u30, op open plaatsen (zoals de speelplaats) en bij extra-murosactiviteiten. Scholen in het basis- en het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding moeten een rookbeleid voeren om erkend te kunnen worden of blijven.

Het **rook- en dampverbod (vapen)** wordt **absoluut en permanent** op het hele domein (alle open en gesloten ruimtes) in de vestigingsplaatsen van **scholen voor basis- en secundair onderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding, internaten en tehuizen en academies voor deeltijds kunstonderwijs**. Het geldt voor al wie gebruik maakt van dat domein (een CVO bijvoorbeeld dat in hetzelfde gebouw ook een lesplaats heeft, of gelijk welke derde, wat ook de activiteiten zijn die hij er uitoefent: ook een lokale vereniging dus die er een lokaal afhuint of arbeiders die er herstelwerkzaamheden uitvoeren).

Ook een academie van het deeltijds kunstonderwijs moet een rookbeleid voeren om erkend te kunnen worden of blijven (dat impliceert dat het rookverbod kenbaar wordt gemaakt en gehandhaafd wordt en dat de naleving ervan wordt gecontroleerd en overtreders worden gesanctioneerd, conform het eigen sanctiebeleid dat in het arbeidsreglement en het schoolreglement is opgenomen).

Het school of centrubestuur kan het verbod ook uitbreiden naar extra-murosactiviteiten en (voor het personeel) opdrachten buiten het domein van de vestigingsplaatsen.

Het rookverbod moet worden opgenomen in het school- of centrumreglement, het arbeidsreglement en de reglementen en contractuele verbintenissen waarin de voorwaarden worden opgenomen voor verhuur aan of gebruik door derden.

Het verbod moet ook overal duidelijk met rookverbodstekens zijn aangegeven.

BASISONDERWIJS

De definitie van het begrip ‘thuisloze’, een van de SES-kenmerken voor de berekening van de omkadering en het werkingsbudget in het gewoon basisonderwijs (de leerling is tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen door een gezin of persoon, een voorziening of een sociale dienst met uitzondering van de internaten die gefinancierd of gesubsidieerd worden door het Departement Onderwijs en Vorming), wordt uitgebreid. ‘Thuisloos’ is ook de leerling met het statuut van niet-begeleide minderjarige vreemdeling.

Als een leerling van school veranderde tijdens het schooljaar (tussen 1 september en 30 juni), moest de nieuwe school tot nog toe de schoolverandering melden aan de oude school met een aangetekende zending of tegen afgiftebewijs. Voor schoolveranderingen tijdens de zomervakantie was er niets geregeld.

Voortaan verloopt alles geautomatiseerd via *Discimus*: bij elke inschrijving moet de school, binnen zeven kalenderdagen (maar uiterlijk op de eerste dag van de effectieve lesbijwoning), de datum van inschrijving en van de voorziene start van de lesbijwoning in *Discimus* ingeven. Als de leerling al ergens was ingeschreven, maakt *Discimus* automatisch een bericht aan voor de oude school met de voorziene datum van de start van de lesbijwoning in de nieuwe school. Vanaf die datum kan de leerling dan in zijn oude school worden uitgeschreven. Vindt de nieuwe inschrijving voor het volgende schooljaar plaats vóór de zomervakantie, dan gebeurt de mededeling door *Discimus* aan de oude school toch pas op 1 juli: dat geeft ouders enige ruimte zich alsnog te bedenken.

Ouders kunnen bij een niet-gerealiseerde inschrijving het LOP laten bemiddelen; ze kunnen de niet-gerealiseerde inschrijving ook aanvechten bij de Commissie Leerlingenrechten.

Dat kan vanaf volgend schooljaar ook bij een uitschrijving.

*Wanneer leerlingen veranderen van school, moeten (tenzij ouders, na inzage, zich daartegen verzetten) relevante leerlinggegevens mee worden overdragen. Er wordt nu geëxpliciteerd dat dat ook geldt bij de overgang van de leerling van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs en dat het de school is waar de leerling vertrekt, die daar telkens het initiatief voor moet nemen. Via *Discimus* zullen scholen kunnen nagaan in welke school hun oud-leerlingen zijn ingeschreven.*

Onderwijsdecreet XXVII wijzigde de regels inzake het uitreiken van het getuigschrift basisonderwijs vanaf het schooljaar 2017-18. Leerlingen die geen getuigschrift basisonderwijs behalen, zouden voortaan een getuigschrift van bereikte doelen krijgen. Het getuigschrift basisonderwijs moest toegang geven tot 1A in de nieuwe structuur van het secundair onderwijs; het getuigschrift bereikte doelen tot 1B.

Omdat de start van de uitrol van de modernisering van het secundair onderwijs verschoven is naar 1 september 2019 ([Op Stapel 2017-17bis](#) van 1 december 2017), wordt ook de invoering van het getuigschrift bereikte doelen verschoven naar het einde van het schooljaar 2018-19. In het schooljaar 2017-18 worden aan de leerlingen die het getuigschrift basisonderwijs niet krijgen, dus nog de drie documenten gegeven die ze tot nog toe kregen: een verklaring met het aantal en soort (gewoon, buitengewoon) gevolgde jaren lager onderwijs, een schriftelijke motivering waarom het getuigschrift basisonderwijs niet werd uitgereikt en aandachtspunten voor de toekomst.

Het toetreden tot een schoolbestuur met bijzondere kenmerken (lees: met een voldoende schaalgrootte, waarvoor de overheid de contouren nog moet vastleggen) is een reden om bij het begin van het schooljaar uit een scholengemeenschap te stappen.

Omdat er nog geen regelgevend kader is voor dergelijke schoolbesturen met bijzondere kenmerken (de overheid stelt dat kader wél nog voor dit jaar in het vooruitzicht) en het hoe dan ook te vroeg dag is om er op 1 september 2018 al mee aan de slag te gaan, wordt ook de mogelijkheid geschrapt om al op 1 september 2018 uit de scholengemeenschap te stappen om tot zo'n schoolbestuur met bijzondere kenmerken toe te treden.

In een aantal gevallen speelt de bevolkingsdichtheid van de gemeente een rol voor het behalen van de normen of de omvang van de omkadering. Een gemeentefusie kan een impact hebben op de bevolkingsdichtheid en dus op het halen van de normen. Voor zes jaar worden de gevolgen van een gemeentefusie krachtens het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 in scholen **voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs en de academies voor deeltijds kunstonderwijs** voor zes jaar geneutraliseerd.

Concreet worden gemeenten die fusioneren, voor een periode van zes schooljaren na de fusie, beschouwd als niet gefusioneerd voor:

- het berekenen van de financiering van de instellingen en scholengemeenschappen op hun grondgebied;
- het behalen van de programmatie- en rationalisatienormen van de instellingen op hun grondgebied;
- het behalen van de norm voor scholengemeenschappen basisonderwijs;
- de regionale afbakeningen voor de onderwijszones en de LOP-gebieden.

De maatregel gaat in op 1 januari 2019.

In de marge van de onderhandelingen deelt de overheid ons mee dat er in 2018-19 (na een aantal jaar waarin de GOK-omkadering uit de vorige cyclus werd bevroren) een nieuwe driejarige GOK-cyclus start (op basis van de telgegevens van 1 februari 2018).

SECUNDAIR ONDERWIJS

De definitie van het begrip 'thuisloze', een van de SES-kenmerken voor de berekening van de omkadering en het werkingsbudget in het gewoon secundair onderwijs (de leerling is tijdelijk of permanent buiten het eigen gezinsverband opgenomen door een gezin of persoon, een voorziening of een sociale dienst met uitzondering van de internaten die gefinancierd of gesubsidieerd worden door het Departement Onderwijs en Vorming), wordt uitgebreid. 'Thuisloos' is ook de leerling met het statuut van niet-begeleide minderjarige vreemdeling.

Het toetreden tot een schoolbestuur met bijzondere kenmerken (lees: met een voldoende schaalgrootte, waarvoor de overheid de contouren nog moet vastleggen) is een reden om bij het begin van het schooljaar uit een scholengemeenschap te stappen.

Omdat er nog geen regelgevend kader is voor dergelijke schoolbesturen met bijzondere kenmerken (de overheid stelt dat kader wél nog voor dit jaar in het vooruitzicht) en het hoe dan ook te vroeg dag is om er op 1 september 2018 al mee aan de slag te gaan, wordt ook de mogelijkheid geschrapt om al op 1 september 2018 uit de scholengemeenschap te stappen om tot zo' n schoolbestuur met bijzondere kenmerken toe te treden.

Bij de opmaak van de **beroepskwalificaties** schatten de betrokken sectoren in welke competenties gezamenlijk uitstroomkansen bieden op de arbeidsmarkt. Omdat het niet voor alle leerlingen of (in het volwassenenonderwijs) cursisten haalbaar is alle competenties uit (vooral heel brede) beroepskwalificaties te verwerven, kunnen sectorfederaties samenhangende gehelen van competenties binnen een beroepskwalificatie afbakenen die toch nog uitstroomkansen bieden in een smaller deel van de arbeidsmarkt (vb.: *schilder, plaatser wandbekleding* en *plaatser soepele vloerbekleding* binnen de beroepskwalificatie *schilder-decorateur*).

Er wordt de komende jaren een merkelijke stijging verwacht van de leerlingenaantallen in het gewoon secundair onderwijs.

De overheid komt tegemoet met bijkomende omkadering in het eerste jaar van de eerste graad.

Het moet gaan om een school die deel uitmaakt van een scholengemeenschap. Voor de betrokken school moet tegelijk aan de volgende voorwaarden voldaan zijn:

- in **elke** onderwijszone waar de scholengemeenschap vestigingsplaatsen heeft, moet, globaal over alle scholen, het aantal regelmatige leerlingen van het eerste leerjaar (A en B) van de eerste graad op de eerste schooldag van oktober minimaal met een bepaald percentage (dat door de Vlaamse Regering moet worden bepaald) én met een bepaald (absoluut) aantal (ook dat aantal moet de Vlaamse Regering nog vastleggen) zijn gestegen in vergelijking met de eerste lesdag in februari van het voorafgaande schooljaar;
- ook **binnen** de scholengemeenschap moet, globaal over alle scholen, op de eerste schooldag van oktober het globale aantal regelmatige leerlingen van het eerste leerjaar (A en B) van de eerste graad minimaal met een bepaald percentage én een bepaald

(absoluut) aantal zijn gestegen in vergelijking met de eerste lesdag in februari van het voorafgaande schooljaar;

- ook **in de school zelf** moet op de eerste schooldag van oktober het aantal regelmatige leerlingen van het eerste leerjaar (A en B) van de eerste graad minimaal met een bepaald percentage én een bepaald (absoluut) aantal zijn gestegen in vergelijking met de eerste lesdag in februari van het voorafgaande schooljaar (de stijging mag niet het resultaat zijn van een fusie, een afsplitsing of een overheveling waar de eerste graad mee gemoeid is);
- de school mag in het betrokken schooljaar geen uren-leraar overdragen naar een andere school of naar een volgend schooljaar; er mogen ook geen uren-leraar aan de school worden onttrokken in het kader van een herverdeling van uren-leraar.

Het verschil in leerlingenaantal tussen beide referentiedata wordt afzonderlijk voor het eerste leerjaar A en het eerste leerjaar B vastgesteld. Voor elk van beide leerjaren wordt het aantal vermenigvuldigd met een eigen coëfficiënt (ook die moet de Vlaamse Regering nog vastleggen). Als er een stijging van het leerlingenaantal is in 1A en een (geringere) daling in 1B, of andersom, dan wordt de berekening toegepast op de “netto-”stijging in het leerjaar waarin de stijging zich voordoet.

De extra-omkadering kan alleen maar gebruikt worden in het leerjaar A of B waar zich een stijging van het leerlingenaantal voordoet.

De maatregel geldt niet in OV4 van het buitengewoon onderwijs, ook niet voor scholen in programmatie (die dus tellen op de eerste schooldag van oktober).

Overigens wordt de regeling niet alleen toegepast bij een substantiële stijging van de leerlingenaantallen, maar evengoed bij een even grote daling.

Sedert 2011 is het de toelatingsklassenraad die beslist over de toelating van leerlingen die vanuit een buitenlands onderwijssysteem instromen in het voltijds secundair onderwijs.

Er wordt nu gepreciseerd dat dat ook geldt voor leerlingen die overkomen uit een door de Franse of Duitstalige Gemeenschap erkende Frans- of Duitstalige school (kennelijk liet de formulering van de bepaling in de Codex secundair onderwijs ruimte voor interpretatie).

De mogelijkheid voor scholen van het buitengewoon secundair onderwijs om tot 61 uren uit het pakket om te zetten in een krediet dat kan worden overgedragen naar een centrum voor deeltijdse vorming of naar een andere instelling met ervaring in het begeleiden van jongeren uit een zeer specifieke doelgroep, wordt verlengd tot het schooljaar 2019-20.

Het gaat om jongeren in opleidingsvorm 1 van type 3, met ernstige gedrags- of emotionele stoornissen, vastgesteld door een psychiater, die bovendien functioneren op het niveau van een licht verstandelijke beperking. Door de complexiteit van hun problematiek zijn ze niet in staat om voltijds onderwijs te volgen en hebben zij een problematisch schoolverloop. De betrokken school staat open voor minimum 6 en maximum 24 van die leerlingen. Ze werkt samen met andere scholen of centra voor voltijds of deeltijds secundair onderwijs en met internaten met een werking gericht op de ambulante begeleiding of opvang van dat soort leerlingen.

Ook de waarborgregeling (om de gevolgen in het buitengewoon onderwijs van het M-decreet op te vangen) loopt alvast door tot 2020 (de enveloppe maakt deel uit van de omkadering in de ondersteuningsnetwerken).

*De start van de uitrol van een organiek **duaal stelsel** is uitgesteld tot 1 september 2019 ([Op Stapel 2017- 17bis](#) van 1 december 2017). In 2018-19 wordt het proefproject Schoolbank op de werkplek (verder) uitgebreid met nieuwe opleidingen en scholen. In het oorspronkelijke besluit (bekrachtigd bij decreet) met het inhoudelijke kader was opgenomen dat op 1 september 2018 geen nieuwe leerlingen meer in het project konden instromen.*

Een en ander maakt die bepaling achterhaald. Ze wordt dus geschrapt.

Voor een tweejarige duale opleiding die, in het kader van het proefproject, van start gaat in 2018-19, moet in 2019-20 (het eerste schooljaar van het organieke duaal leren) hoe dan ook het tweede leerjaar worden georganiseerd, ook al zou de school er voor kiezen het traject niet organiek aan te bieden.

Overigens kan een school die, in het kader van het proefproject, een duale opleiding aanbood, maar ze, na het aflopen van het project, niet organiek wenst aan te bieden, uiterlijk in het schooljaar 2020-21 een gelijknamige of inhoudelijk nauw verwante niet-duale opleiding heropstarten zonder programmatie.

De bepaling dat overzitten in een duale opleiding in het kader van het proefproject *Schoolbank op de werkplek* uitgesloten is (die, in voorkomend geval, ook in een addendum bij het school-of centrumreglement moest worden opgenomen), wordt geschrapt: het proefproject eindigt weliswaar op 31 augustus 2019, maar duale trajecten kunnen vanaf 1 september 2019 organiek worden voortgezet.

In de marge van de onderhandelingen deelt de overheid ons mee dat er in 2018-19 (na een aantal jaar waarin de GOK-omkadering uit de vorige cyclus werd bevroren) een nieuwe driejarige GOK-cyclus start (op basis van de telgegevens van 1 februari 2018).

DEELTIJDS KUNSTONDERWIJS

In een aantal gevallen speelt de bevolkingsdichtheid van de gemeente een rol voor het behalen van de normen of de omvang van de omkadering. Een gemeentefusie kan een impact hebben op de bevolkingsdichtheid en dus op het halen van de normen. Voor zes jaar worden de gevolgen van een gemeentefusie krachtens het decreet Vrijwillige Samenvoeging van Gemeenten van 24 juni 2016 in scholen **voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs en de academies voor deeltijds kunstonderwijs** voor zes jaar geneutraliseerd.

Concreet worden gemeenten die fusioneren, voor een periode van zes schooljaren na de fusie, beschouwd als niet gefusioneerd voor:

- het berekenen van de financiering van de instellingen en scholengemeenschappen op hun grondgebied;
- het behalen van de programmatie- en rationalisatienormen van de instellingen op hun grondgebied;

- het behalen van de norm voor scholengemeenschappen basisonderwijs;
- de regionale afbakeningen voor de onderwijszones en de LOP-gebieden.

De maatregel gaat in op 1 januari 2019.

VOLWASSENENONDERWIJS

Uit de beleidsevaluatie van de opleiding *Aanvullende Algemene Vorming* is gebleken dat de centra hun decretale opdracht om trajectbegeleiding te organiseren de voorbije jaren goed hebben uitgevoerd. De schriftelijke rapportering die zij daarover jaarlijks moeten doen, biedt weinig meerwaarde.

De rapportage wordt nu gestroomlijnd met die over de trajectbegeleiding in het studiegebied *Nederlands tweede taal*. In plaats van jaarlijks schriftelijke neerslagen door te sturen naar de overheid, volstaat het dat het centrum de individuele trajectbegeleiding bij de onderwijsinspectie kan aantonen.

Bij de opmaak van de **beroepskwalificaties** schatten de betrokken sectoren in welke competenties gezamenlijk uitstroomkansen bieden op de arbeidsmarkt. Omdat het niet voor alle leerlingen of (in het volwassenenonderwijs) cursisten haalbaar is alle competenties uit (vooral heel brede) beroepskwalificaties te verwerven, kunnen sectorfederaties samenhangende gehelen van competenties binnen een beroepskwalificatie afbakenen die toch nog uitstroomkansen bieden in een smaller deel van de arbeidsmarkt (vb.: *schilder, plaatser wandbekleding* en *plaatser soepele vloerbekleding* binnen de beroepskwalificatie *schilder-decorateur*).

PERSONEEL

Het decreet rechtspositie wordt (wat) opgeschoond. Verwijzingen naar de vroegere regelgeving worden vervangen door verwijzingen naar nieuwe regelgeving (DKO), of geschrapt (de gevolgen van een overheveling van vestigingsplaatsen in het secundair onderwijs bijvoorbeeld, die al sedert 2014 niet meer kan).

De terminologie wordt aangepast aan de nieuwe termen in het deeltijds kunstonderwijs: het begrip 'filiaal' verdwijnt; in de plaats komen 'vestigingsplaatsen'; 'opsteller' wordt vervangen door 'administratief medewerker' en 'instellingen voor deeltijds kunstonderwijs' door 'academies voor deeltijds kunstonderwijs'.

In het overzicht van de periodes van verlof of afwezigheid waarin de betrekking van een langdurig afwezig directeur vacant kan worden verklaard (art. 42bis, § 4 DRP), wordt gepreciseerd dat dat ook geldt voor de (nieuwe) stelsels verlof en afwezigheid voor verminderde prestaties en voor de terbeschikkingstelling wegens persoonlijke aangelegenheden (die laatste kon tot 31 augustus 2017 worden opgenomen, en was door onderwijsdecreet XXVII ten onrechte uit het overzicht geschrapt). De wijzigingen hebben uitwerking vanaf 1 september 2017.

Een verlof TAO (tijdelijke andere opdracht) kan ook worden gegeven voor een opdracht in een centrum voor basiseducatie of in een hogeschool (tot nog toe kon het in het GO! niet voor een opdracht in een hogeschool van het gesubsidieerd onderwijs).

Ook in een centrum voor basiseducatie kan een personeelslid verlof TAO krijgen voor een opdracht in het GO!.

Niet in onderwijsdecreet XXVIII, maar wel al toegezegd voor 2019-20: ook een lid van de onderwijsinspectie zou een verlof TAO kunnen opnemen (voor bijvoorbeeld een opdracht bij de pedagogische begeleiding).

Er verandert wat aan het re-integratietraject voor vast benoemde personeelsleden. Dat kan nu opgestart worden door zowel het personeelslid, de werkgever en de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer (artikel I.4-73 van de Codex over het welzijn op het werk).

Als de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer oordeelt dat het (vast benoemd) personeelslid definitief ongeschikt is om zijn werk te hervatten, maar wel in staat is om aangepast of ander werk te doen (eventueel na een aanpassing van de werkpost), dan kunnen het school- of centrumbestuur en het personeelslid daar schriftelijk een overeenkomst over sluiten. Komt er geen overeenkomst, dan is artikel 77sexies⁸ van het DRP van toepassing.

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het voorontwerp, maar drukt, in de marge van de bepalingen in de artikelen 31 en 70, zijn bezorgdheid uit: de scholengemeenschappen beëindigen hun zesjarige periode op 31 augustus 2020. Ze blijven in het ongewisse over de periode daarna en dreigen, bij gebrek aan perspectief, hun dynamiek te verliezen. Schoolbesturen aarzelen om nog initiatieven te nemen om hun engagementen te bestendigen, laat staan om de samenwerking te verdiepen. De tijd dringt. Het GO! had dan ook gehoopt dat onderwijsdecreet XXVIII de scholengemeenschappen dat perspectief had geboden; het had daartoe ook zelf bij de overheid een tekstvoorstel ingediend.

---

⁸ **Art. 77sexies:** “Na uitputting van de krachtens de wet of het decreet voorgeschreven procedures tot re-integratie of wedertewerkstelling, en met behoud van de bepalingen over verlof en terbeschikkingstelling, kan de raad van bestuur een vast benoemd personeelslid als vermeld in artikel 55vicies/2 of artikel 55vicies/3 de uitoefening van zijn ambt ontzeggen.”.